

XIII ЖОВТНЕВІ ЧИТАННЯ

Революції в політичній історії України

10 жовтня 2017

ОРГКОМІТЕТ

Рафальський Олег Олексійович – доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, директор ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Майборода Олександр Микитович – доктор історичних наук, заступник директора ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Войналович Віктор Анатолійович – доктор політичних наук, зав. відділу етнополітології ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Кармазіна Марія Степанівна – доктор політичних наук, зав. відділу соціально-політичної історії ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Михальченко Микола Іванович – член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, зав. відділу теорії та історії політичної науки ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Панчук Май Іванович – доктор історичних наук, зав. відділу національних меншин ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Рудич Фелікс Михайлович – доктор філософських наук, зав. відділу теоретичних і прикладних проблем політології ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Перевезій Віталій Олександрович – кандидат історичних наук, вчений секретар ІІІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

ПРОГРАМА РОБОТИ

13.30 – 14.00 – реєстрація учасників

14.00 – 16.00 – основні доповіді

16.00 – 17.00 – сесійні виступи

17.00 – фуршет

Концепція XIII Жовтневих читань
Революції в політичній історії України

2017 рік – рік 100 річного ювілею революційних подій, що сколихнули Російську імперію, у складі якої перебувала лівова частина українських земель. Ті події мали доленосне значення для народів, що перебували у складі імперії, докорінно змінивши поступальний хід їхньої історії. В Україні революція мала власну специфіку, яка відрізнялася від імперського центру в першу чергу поєднанням соціальних і національних революційних гасел. Однак на відміну від більшовицької, українській революції не судилося перемогти. Від 1917 р. Україна не раз ставала ареною подій, які тією чи іншою мірою прийнято вважати революціями: це й розпад СРСР у 1991 р., й події 2014 та 2013-2014 рр.

Багатозначність самого терміну «революція» і відповідності тих чи інших подій на предмет їх «революційності» спричиняє жваві дискусії у науковому середовищі з приводу радикальних змін, означуваних цим терміном. Виходячи з необхідності сучасної концептуалізації поняття «революція» Інститут політичних та етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України у 2017 р. обрав саме таку тему традиційної щорічної конференції "Жовтневі читання".

На обговорення виносяться питання:

1. Революційні біфуркації: причини, чинники, наслідки
2. Революційні інструменти: радикалізм, екстремізм, поміркованість
3. Революційні очікування і результати: соціальний і національний аспекти
4. Революційні актори: рухи, партії, організації, лідери
5. Революційні імпульси на зовнішньополітичне оточення

ОСНОВНІ ДОПОВІДІ

"Українська революція" у науковому дискурсі: суперечності оцінок і висновків

Бевз Тетяна Анатоліївна, доктор історичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, головний науковий співробітник відділу соціально-політичної історії Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. Спеціаліст з історії Української революції 1917-1921 рр. До кола наукових інтересів належать проблеми сучасних політичних процесів в Україні, у тому числі, розвиток партійної системи, формування політичних ідентичностей, політична регіоналістика

Більшовицький переворот 1917 р. у рефлексіях сучасників

Кармазіна Марія Степанівна, доктор політичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділу соціально-політичної історії Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. Спеціаліст з історії вітчизняної та зарубіжної політичної науки, до кола наукових інтересів належать проблеми партології, політичної ідентичності, політичних режимів та їх регіональної специфіки.

Проблеми організації духовно-релігійного життя в контексті української революції (1917 – 1921)

Лисенко Олександр Євгенович, доктор історичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділу історії України періоду Другої світової війни Інституту історії України НАН України. Коло наукових зацікавлень: історія Другої світової війни, національно-визвольного руху, релігії і церкви, соціальна історія, воєнна антропологія, історіософія.

Революції 2004 і 2014рр. в Україні: роль політичних акторів, політико-правові та суспільно-політичні наслідки.

Якименко Юрій Віленович, кандидат політичних наук, Заступник генерального директора – директор політико-правових програм Центру Разумкова, шеф-редактор журналу «Національна безпека і оборона». Досліджує проблеми розвитку політичної системи України, становлення багатопартійності, електоральні процеси, суспільно-політичні орієнтації населення, особливості формування національної ідентичності громадян України.

Особливий фокус досліджень становлять політичні партії і партійна система України.

Взаємовідносини України і Європейського Союзу після Помаранчевої революції: потенціал і нереалізовані можливості

Віднянський Степан Васильович, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, завідувач відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України Інституту історії України НАН України. Дослідник всесвітньої історії, міжнародних відносин, зовнішньої політики України, історії Закарпаття та Чехословаччини

Неформальна соціально-політична онлайн-комунікація – новітній чинник соціальної напруженості у сучасному суспільстві

Бойко Наталія Леонідівна, кандидат соціологічних наук, провідний науковий співробітник Інституту соціології НАН України. Коло її наукових інтересів торкається питань становлення інформаційного суспільства, динаміки та особливостей розвитку Інтернету в Україні, активності користувачів Інтернет-мережі і т.п., які дослідниця пов'язує з проблеми демократичного розвитку, особливостями формування громадянського суспільства, ціннісних пріоритетів українців та їх громадянської активності.

Сесійні виступи

Тетяна Горбань, доктор політичних наук, професор кафедри історії зарубіжної україністики

Український національно-визвольний рух: невикористаний потенціал компромісів (перша чверть XX ст.)

Євген Перегуда, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури

Діалектика соціального та національного визволення у поглядах українських революціонерів кінця XIX – початку XX ст.: історична стежка залежності

Олег Калакура, доктор політичних наук, професор, провідний науковий співробітник ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України

Польська і російська меншини в часи Українській революції 1917-1921 рр.: порівняльний аналіз

Олександр Пилипенко, доктор історичних наук, професор Національного університету харчових технологій

Діяльність політичних партій України в період революцій на початку XX ст.

Анатолій Павко, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних та політичних наук НАУ

Жовтнева революція 1917 року в контексті новітніх методологічних парадигм історико-політичної науки

*Федір Медвідь професор МАУП, кандидата філософських наук,
Анатолій Твердохліб, аспірант МАУП,
Тамара Курчин, докторант МАУП*

Політико-правова доктрина Михайла Грушевського

Володимир Бабка, кандидат політичних наук, науковий співробітник Державної наукової установи "Енциклопедичне видавництво"

Контекст Української революції в сучасній політиці пам'яті

Ростислав Балабан, кандидат політичних наук, старший науковий співробітник ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України

Особливості політичного протесту в новітній історії України (1991 – 2017)

Ірина Рибак, кандидат політичних наук, доцент кафедри суспільних наук ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

Маятник політичної легітимності як феномен революційних біфуркацій в Україні

Михайло Гордієнко, кандидат політичних наук, доцент Університету державної фіскальної служби України, кафедра філософії та політології
«Революція Гідності» як школа горизонтальної самоорганізації

Віра Гапоненко, кандидат політичних наук, доцент Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана

Інституціоналізація демократії в Україні після «Революції гідності»

Тетяна Далявська, кандидат політичних наук, доцент кафедри суспільних наук Університету економіки та права «КРОК»

Феномен псевдодержавних утворень в умовах сучасних революційних біфуркацій

Євгенія Левенець, кандидат політичних наук, докторант ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України

Вплив «оксамитових революцій» на переформатування парламентів (на прикладі України)

Ганна Харлан, кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України Інституту історії України НАН України

Позиція парламентських політичних партій ФРН щодо анексії Криму Російською Федерацією і війни на Сході України

Євгеній Сафар'янс, аспірант відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України Інституту історії України НАН України

Російський чинник в політиці Австрії щодо євроінтеграційного курсу України

Олександр Павленко, аспірант відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України Інституту історії України НАН України
Російська пропаганда у Сербії (на прикладі проблем Косова і Криму)